Було це надвечір у суботу, під неділю, а може, в п'ятницю надвечір під суботу, — іі;е не так-то уже дуже й важливо.

Головне — було це ще взимку.

Снігу вже нападало чимало, а сніг усе іде собі та іде.

Голова правління одного колгоспу, Махтей Федотович, наказав сторожеві:

— А поклич-но мені діда Тимоша!

— Якого, — питає сторож, — вам покликати діда Тимоша? У нас є два діди, і обидва Тимоші.

— Глухого.

— Так вони ж у нас обидва глухі!

— Хіба і другий вже оглух?

— Оглух! Ще влітку, як ото буря була. Як ото страшенно гримнуло, — вони й оглухли.

— А я й не знав! — каже голова. — Ти мені того поклич, що вже давно не чує.

— Так, мабуть, з печі не стягну, вони ж із печі не злазять!

— А ти не тягни, а ладиком його, ладиком! Голова, мовляв, правління просять, щоб до правління прийшли. Діло, мовляв, важливе є.

Пішов сторож кликати діда Тимоша до голови правління.

У дідовій Тимошевій хаті сторож застав самого тільки діда, на печі, звичайно.

— Здорові були, діду!

— Га? — питає дід Тиміш.

— Здоровенькі, кажу, були, діду! — з усієї сили гукнув сторож.

— Ага! — відповів дід Тиміш.

— Голова правління, Махтей Федотович, просить, щоб до правління прийшли! — гукнув сторож.

— Що каєте? — питає дід Тиміш.

— Голова правління просить! Голова! — аж посинів сторож од крику.

— Голова, каєте? — перепитує дід Тиміш.

— Еге! Голова!

— Голова, каєте?! Ні! Голова не болить. Ноги гудуть. Та поперека на кольки бере. А голова — ні! Голова в мене — ого-го!

Довгенько довелося сторожеві розмовляти з дідом Тимошем, доки дід Тиміш зрозумів, чого від нього хотять.

Зліз кінець кінцем дід Тиміш із печі, одягнув на себе все те, що взимку дідові одягати треба, узяв патерицю і вийшов із хати.

— Що воно ото таке біле скрізь? — питає дід у сторожа.

— Сніг, діду!

— Га? А по-моєму — сніг. Коли ж це його стільки насипало? Я як на покрову на призьбі сидів, так іще його не було!

— Правда ваша, діду, на покрову ще не було! — ствердив сторож.

— Е, ти мені не говори! А я кажу, що не було! Не було, не було! Я все пам'ятаю! Щоб я та не пам'ятав! Ого-го!

Голова правління Махтей Федотович дуже привітно зустрів діда Тимоша.

— Драстуйте, діду! Сідайте! Давненько щось до нас не заходили.

— Що каєте? — перепитав дід Тиміш.

— Не заходили, кажу, давненько!

— Онуки, каєте, дрібненькі? Повиростали вже, всі вже повиростали! Помовчали...

— Діду! — звернувся до діда Тимоша Махтей Федотович. — Чималенько ви вже на світі прожили. Як по-вашому, коли отак багато снігу нападало, на врожай це чи не на врожай?

— Га? — на це йому дід Тиміш.

— На врожай чи не на врожай, коли снігу багато? Снігу! Снігу! — кричить дідові в вухо Махтей Федотович. — Снігу!

— Снігу, каєте?

— Еге ж! Снігу!

— Снігу, каєте? На покрову не було. Що не було, то не було!

— Ні, дідусю, я не про те. Як снігу багато, так чи буде врожай, чи неврожай?

— Га? — дід Тиміш ізнову.

Нарешті Махтей Федотович за допомогою всіх присутніх у правлінні розтлумачив дідові, що од нього треба.

— Ага! То ви б так і казали! — кивнув головою дід Тиміш.

— Ну, то як по-вашому, дідусю?

— Це на врожай! На врожай, на врожай! Бо я пам'ятаю, ще як покійний батько повернувся додому з-під генерала Скобелєва, так такого снігу було! Ой снігу ж було! Ой снігу було! Вийдеш, було, звиняйте, з хати, так двері не відчиняються, хоч плач. Так ото снігом привалило! Собака був у нас. Сірко, дуже злий був собака, — таких тепер собак нема, — на цепу сидів... Так покійний батько його біля бовдура прип'яли, щоб у снігу не потонув! Так, пам'ятаю, того літа такі кавуни вродили, ох, і кавуни! Таких тепер кавунів нема. Найменший — як підситок! Ще й ножиком до нього не доторкнешся, а він тільки — реп! І як жар! Відтоді і батько покійний запримітили та й мені наказали не забувати, що як багато снігу, то то вже обов'язково на врожай!

— Ну, спасибі вам, дідусю, за пораду! Велике спасибі! Стомилися, мабуть? Ну, ідіть з богом!

— Як каєте?

— Спасибі, кажу! Ідіть, кажу, з богом.

— Ага-га! Піду! Де боком, а де й просто пройду! Бувайте!

За кілька днів Махтей Федотович скликав засідання правління разом з колгоспним активом.

Обговорювали план підготовки до весни, до весняної сівби.

Довго говорили, а наприкінці засідання Махтей Федотович і заявив:

— Та чого нам дуже хвилюватися! Дід Тиміш ясно сказав, що коли снігу багато, то це не інакше, як на врожай. Раз сніг є, значить — вискочимо.

Ми Махтеєві Федотовичу от що скажемо:

— Махтею Федотовичу! Передайте дідові Тимошеві наш низенький уклін за його довге трудове життя! Дбайте, щоб дідові Тимошеві на печі тепло було. І не примушуйте його без потреби злазити з печі. На прикмети іноді зважити треба. Але найкраща наша радянська прикмета — справжня боротьба за врожай. Для цього треба сівбу вчасно і добре провести. Для цього треба... Але про все це якнайкраще дізнаєтесь з постанови партії про піднесення сільського господарства. Ось на цю постанову і зважайте. Зважайте і виконуйте її.

Тоді напевно "вискочите"!

1947